

Αλληλογραφία Μπούκτσιν – Οτσαλάν

Μετάφραση: Μαριέττα Σιμεγιάτου

Το 2004, ο Κούρδος ηγέτης Ocalan απηύθυνε επιστολή στον Murray Bookchin από το κελί της φυλακής του, όπου είχε μελετήσει το έργο του Αμερικανού ριζοσπάστη στοχαστή. Σήμερα, η αλληλογραφία τους δημοσιεύεται για πρώτη φορά.

Στη φυλακή, ο Ocalan εντρύφησε στα ριζοσπαστικά, μετακομμουνιστικά συγγράμματα, αναζητώντας έναν νέο δρόμο για την επόμενη ημέρα. Γνωστός για την ακόρεστη δίψα του για βιβλία, οι επιλογές του συχνά διέρρεαν στον τουρκικό και κουρδικό τύπο, όταν άρχισε να διαβάζει μετά μανίας το έργο του Murray Bookchin. Ως το 2004, ο Heider και άλλοι υπέρμαχοι του αγώνα που δίνει ο Ocalan ένοιωσαν ότι είχε έρθει η κατάλληλη στιγμή για να τον φέρουν σε επαφή με τον ηλικιωμένο Bookchin. Η καθιέρωση κάποιας μορφής διαλόγου είχε για εκείνους καθοριστική σημασία, όπως ανέφερε ο Heider στην Huffington Post, καθώς οι συντηρητικοί των κύκλων των Κούρδων ασκούσαν πίεση προς την κατεύθυνση το κίνημα να εγκαταλείψει δια παντός οποιονδήποτε προοδευτικό λόγο.

Έγραψαν στην Biehl.

Στις 11 Απριλίου, πέντε ημέρες αφότου έλαβε την επίσημη επιστολή του Ocalan, ο Bookchin απάντησε με τη βοήθεια της Biehl. Στην ηλικία των 83, ο Bookchin είχε ήδη από καιρό επιδείξει περιέργεια για τους Κούρδους και είχε γράψει για τον αγώνα τους στα προσωπικά του ημερολόγια, όπως ανέφερε η κόρη του. Έγραψε στον Ocalan ότι δεν του ήταν γνώριμες όλες οι πτυχές του αγώνα του PKK -και για αυτό επέρριπτε ευθύνες στον «τοπικιστικό τύπο» των ΗΠΑ- και ότι ήταν τόσο ηλικιωμένος που έπρεπε να καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια ακόμα και για να γράφει, αλλά ότι χαιρόταν για την επαφή.

«Είμαι η ιστορία του εικοστού αιώνα σε σάρκα και οστά με τον τρόπο μου και πάντα προσπαθούσα να κοιτάζω πέρα από ιδέες που οι άνθρωποι παγιώνουν σε δόγματα», έγραψε ο Bookchin στον Ocalan. «Σας ζητώ να δείξετε υπομονή απέναντι σε έναν γέρο ριζοσπάστη».

Αναφορές για την ύπαρξη της αλληλογραφίας του Bookchin με τον Ocalan έχουν γίνει στο παρελθόν, αλλά η Huffington Post απέκτησε πρόσβαση στο σύνολο των κρυμμένων εγγράφων που διατηρούνταν, και σήμερα τα δημοσιεύει για πρώτη φορά, με την άδεια του Murray Bookchin Trust, της Biehl και του Heider (Καμία από τις πηγές ωστόσο δεν είχε το αρχικό μήνυμα από τον Heider και τον Oliver Kontny, έναν ακόμα δικηγόρο του Ocalan).

Bookchin προς διαμεσολαβητές Ocalan

[11 Απριλίου 2004]

Αγαπητέ Reimar Heider,

Σας ευχαριστώ για την επιστολή σας της 6^{ης} Απριλίου. Θα ξέρετε ότι είμαι ένας αρκετά ηλικιωμένος άνδρας (83 ετών) που μετά βίας περπατώ λόγω οστεοαρθρίτιδας και καρδιακών παθήσεων. Σας το λέω αυτό για να δικαιολογηθώ γιατί συχνά καθυστερώ να απαντήσω σε επιστολές, ειδικά σε e-mail. Θα πρέπει επίσης να σας επιστήσω την προσοχή στο γεγονός ότι οι άνθρωποι που διατείνονται ότι μιλούν εκ μέρους μου δεν εκφράζουν απαραίτητα τα λεγόμενά μου – με εξαίρεση τη σύντροφό μου, Janet Biehl, με την οποία μοιράζομαι την ίδια διεύθυνση e-mail και με την οποία συζώ (παρακαλώ κρατήστε το e-mail της).

Όπως και η πλειοψηφία των Αμερικανών, αλίμονο, γνωρίζω πολύ λίγα για το PPK και τον Abdullah Ocalan, παρόλο που θυμάμαι στις ειδήσεις τη στιγμή της σύλληψής του πριν από αρκετά χρόνια. Χάρη στον τοπικισμό που δείχνει ο τύπος, οι Αμερικανοί έχουν ελάχιστη ενημέρωση σχετικά με τα κουρδικά ζητήματα (Ακόμα και οι Κούρδοι του Ιράκ περιφρονούνται σε μεγάλο βαθμό από τους πολεμικούς ανταποκριτές μας). Μόλις πριν από λίγες ημέρες πληροφορήθηκα ότι ο κ. Ocalan έχει καταδικαστεί σε

θάνατο εδώ και πέντε χρόνια και βρίσκεται τώρα σε συνθήκες πλήρους απομόνωσης. Ειλικρινά ελπίζω να αντεπεξέρχεται με σθένος σε αυτή τη δύσκολη κατάσταση.

Μιλάμε, ωστόσο, γερμανικά κι έτσι δεν χρειάζεται να προβληματίζεστε εάν καταλαβαίνουμε τις επιστολές που μας στέλνετε στα γερμανικά. Μπορείτε να μου τις στέλνετε σε όποια γλώσσα θέλετε, εγώ όμως είμαι αναγκασμένος να απαντώ στα αγγλικά. Λόγω της κατάρρευσης της υγείας μου και ιατρικών προβλημάτων, δυστυχώς δεν γράφω γρήγορα.

Θα πρέπει επίσης να γνωρίζετε ότι παρόλο που ήμουν από τους ιδρυτές του Institute for Social Ecology μαζί με τον Dan Chodorkoff κάπου τριάντα χρόνια πριν στο Vermont, η σχολή από τότε έχει διαφοροποιηθεί κατά πολύ και δεν εκφράζει με συνέπεια τις απόψεις μου. Ένα μέρος του ανθρώπινου δυναμικού της έχει μετατοπιστεί προς αναρχικές απόψεις που εγώ θεωρώ παιδιάστικες και ανενημέρωτες και τις οποίες δεν συμμερίζομαι καθόλου. Σας το λέω αυτό για να σας ζητήσω να μου γράφετε απευθείας στη διεύθυνση email της Janet, όπου τουλάχιστον η ιδιωτική αλληλογραφία μου είναι απαλλαγμένη από παρεμβάσεις από αυτά τα «ελευθεριακά» παιδιά.

Όσον αφορά τη δράση μου, δραστηριοποιούμαι στην αμερικανική αριστερά εδώ και περίπου εβδομήντα χρόνια ως οργανωτής του εργατικού κινήματος και ως δάσκαλος. Με λίγα λόγια, είμαι η ιστορία του εικοστού αιώνα σε σάρκα και οστά και πάντα προσπαθούσα να κοιτάζω πέρα από ιδέες που οι άνθρωποι παγιώνουν σε δόγματα. Τα βιβλία μου Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ και ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ και τα δυο χρονολογούνται στη δεκαετία του '80. Επιπλέον, θα πρέπει να ξέρετε ότι Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ έχει μεταφραστεί μόνο εν μέρει στα γερμανικά (νομίζω όμως ότι η τουρκική μετάφραση είναι πλήρης). Έχω γράψει επίσης βιβλία και άρθρα σχετικά με την ιδέα του ελευθεριακού κοινοτισμού, του συνομοσπονδισμού, τη σημασία της πολιτικής σε αντιδιαστολή με τον κοινοβουλευτισμό και τα μαθήματα που μας διδάσκει η επαναστατική παράδοση (Πρόσφατα, ολοκλήρωσα ένα βιβλίο τεσσάρων τόμων για το τελευταίο αυτό

θέμα και ο τρίτος τόμος θα δημοσιευτεί τον επόμενο μήνα από τον εκδοτικό οίκο Continuum στο Λονδίνο). Τα γραπτά αυτά –ειδικά Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ, το οποίο έχει μεταφραστεί στα γερμανικά και τουρκικά– μπορεί να σας ενδιαφέρουν, όπως και τον κ. Ocalan. Αυτά τα πιο πρόσφατα γραπτά έχουν προκαλέσει μεγάλο ενδιαφέρον στη Λατινική Αμερική, τη Σκανδιναβία καθώς και άλλα μέρη της Ευρώπης, και την Αυστραλία.

Πολλά πεδία μένει να διερευνηθούν, πράγμα που η υγεία και η ηλικία μου δεν μου επιτρέπουν. Εάν επιθυμείτε να συνεχίσετε να μου γράφετε, θα σας ζητήσω να δείξετε υπομονή απέναντι σε έναν γέρο ριζοσπάστη όπως εγώ. Θα ήθελα να εκφράσω τη βαθύτατη συμπαράστασή μου στον κ. Ocalan.

Φιλικά,

Murray Bookchin

131 Main Street, apt. 301

Burlington, VT 05401 USA

Τηλ.: (802) 863-4545

jbiehl@together.net

Διαμεσολαβητές Ocalan προς Bookchin

[5 Μαΐου 2004]

Αγαπητέ Murray Bookchin,

Με χαρά σας πληροφορούμε ότι έπειτα από την αλληλογραφία μας, ενημερώσαμε τους δικηγόρους υπεράσπισης του κ. Ocalan στην Ιστανμπούλ σχετικά με το περιεχόμενο της επιστολής σας. Ένα μέλος της ομάδας υπεράσπισης, ο κ. Aydin Kaya, ανέφερε με συντομία το ζήτημα στον κ. Ocalan κατά την τελευταία συνάντησή τους. Ο κ. Ocalan φαίνεται να χάρηκε πολύ για το ενδιαφέρον σας και ζήτησε από τους εκπροσώπους του να σας απαντήσουν άμεσα. Στέλνει εγκάρδιους χαιρετισμούς και δηλώνει ότι οι δυο συγγραφείς που τον έχουν απορροφήσει το τελευταίο διάστημα είστε εσείς και ο Immanuel Wallerstein. Ο κ. Ocalan τόνισε ότι πιστεύει ότι έχει αποκτήσει καλή γνώση των ιδεών σας. Μάλιστα,

αναφέρθηκε στον εαυτό του ως έναν «καλό μαθητή» σας. Ζήτησε από τους δικηγόρους του να σας στείλουν το τελευταίο χειρόγραφο του το συντομότερο δυνατό. Πρόκειται για ένα χειρόγραφο που μόλις προετοίμασε για την ακρόαση της υπόθεσής του στις 9 Ιουνίου 2004 ενώπιον του τμήματος μείζονος σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Τη μετάφραση του εγγράφου στα αγγλικά έχει αναλάβει μια εταιρεία στην Τουρκία και ελπίζουμε να μπορέσουμε να σας στείλουμε ένα αντίγραφο του κειμένου ως τον Ιούνιο.

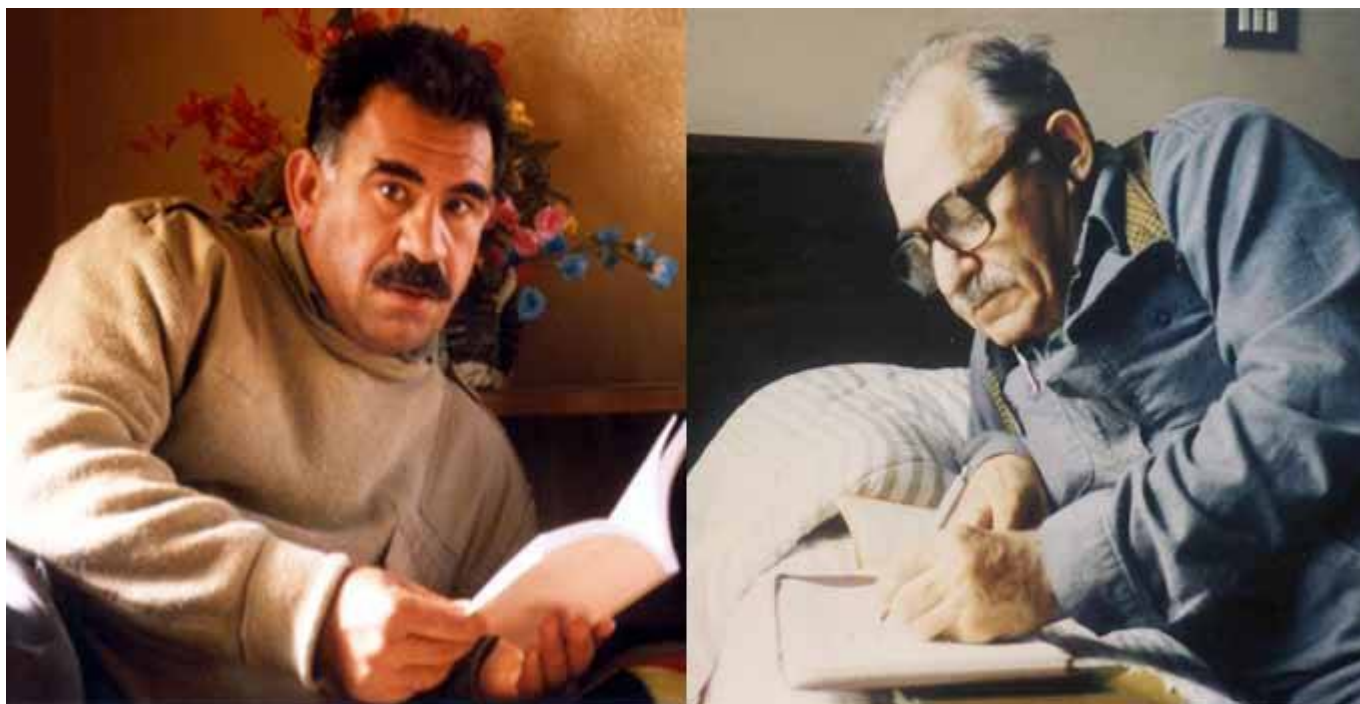
Ο κ. Ocalan είπε ότι λυπάται που υπάρχουν ορισμένες ελλείψεις στην τουρκική μετάφραση των τεσσάρων βιβλίων σας τα οποία έχει διαβάσει και ότι υπήρχαν ορισμένα σημεία στα οποία διαφωνεί με τις ιδέες σας. Αυτό που τόνισε ωστόσο ήταν ότι ανυπομονεί να συνεχίσει να παρακολουθεί τη σκέψη σας και να τη βοηθήσει να βρει πρόσφορο έδαφος όσον αφορά την εφαρμογή της στις κοινωνίες της Μέσης Ανατολής. Θα ήθελε να σας διαβεβαιώσει ότι δεν θα πρέπει να προβληματίζεστε πολύ για την έλλειψη εκτίμησης που δείχνουν ορισμένοι νεότεροι οπαδοί όσον αφορά τη διακριτικότητα και τη δυναμική της σκέψης σας, εφόσον το κουρδικό κίνημα ελευθερίας είναι αποφασισμένο να υλοποιήσει επιτυχώς τις ιδέες σας. Πρόσθεσε επίσης πως πιστεύει ότι τα τρία βιβλία που έχει γράψει στη φυλακή, ως σύνολο, θα μπορούσαν να δώσουν κάποιες απαντήσεις στα θεωρητικά και πρακτικά αδιέξοδα που δεν έχει καταφέρει να ξεπεράσει η Μαρξιστική θεωρία τα τελευταία 150 χρόνια. Δηλώνει τώρα ξεκάθαρα ότι πιστεύει ότι είναι θεωρητικά αβάσιμο να εκλαμβάνεται η δημιουργία του κράτους στην Πρώιμη Μεσοποταμία ως μια «αναπόφευκτη» εξέλιξη που υπαγορεύεται από ιστορικές νομοτέλειες «απαραίτητες για την ανθρώπινη πρόοδο».

Στο νέο αυτό χειρόγραφο, ο κ. Ocalan επαναξιολογεί ορισμένα από τα προηγούμενα επιχειρήματά του σχετικά με τη μετάβαση από τη νεολιθική στην πρώιμη κοινωνία ιερατικού κράτους και θέτει ορισμένες απίστευτα πρωτότυπες απόψεις σχετικά με τις επιστημολογικές συνέπειες της θεωρίας του χάους στις ιστορικές και κοινωνικές μελέτες, καθώς και τις πολιτικές προοπτικές που

προέρχονται από τις θεωρητικές ιδεολογικοποιήσεις της ανθρώπινης ιστορίας. Διερευνά τόσο τις επιπτώσεις που αυτό έχει στη δική του αντίληψη για την ιστορία της Μεσοποταμίας, όσο και τα πολιτικά συμπεράσματα στα οποία έχει οδηγηθεί από το προηγούμενο έργο του, εγκαταλείποντας έτσι εντελώς το πρότυπο της οικοδόμησης κράτους ως στόχο των απελευθερωτικών διεργασιών. Αναπτύσσει επίσης διεξοδικά την ιδέα μιας οικοδημοκρατικής κοινωνίας και την πρακτική υλοποίηση του ελευθεριακού κοινοτισμού στο Κουρδιστάν.

Τόνισε ωστόσο ότι αυτό δεν είναι και ούτε θα μπορούσε να είναι το έργο ενός ακαδημαϊκού, αλλά ενός ανθρώπου που αναζητά πρακτικούς τρόπους διεξόδου από την κρίση που βιώνει η Μέση Ανατολή και οι Κούρδοι. Εξέφρασε έντονη κριτική για τον δυτικό λόγο και επεσήμανε ότι η δική του προσέγγιση πάντα θα διέπεται από μια σύγχρονη εκ νέου ανάγνωση του παραδοσιακού λόγου της Μέσης Ανατολής. Παρά τις προφανείς δυσκολίες στην επικοινωνία με τον κ. Ocalan, με μεγάλη χαρά θα σας βοηθήσουμε να συνεχίσετε τη μεταξύ σας επικοινωνία.

Αναμένουμε νέα σας,
Με θερμούς χαιρετισμούς,
Reimar Heider
Oliver Kontny



Bookchin προς διαμεσολαβητές Ocalan

[9 Μαΐου 2004]

Αγαπητέ Reimar,

Σας ευχαριστώ που μου μεταφέρετε τα σχόλια του κ. Ocalan. Χαίρομαι που θεωρεί ότι οι ιδέες μου σχετικά με τον ελευθεριακό κοινοτισμό βοηθούν στον προβληματισμό σχετικά με ένα μελλοντικό πολιτικό σώμα των Κούρδων.

Εκτιμώ επίσης τις προσπάθειές σας ως διαμεσολαβητή σε έναν διάλογο μεταξύ του κ. Ocalan και εμένα. Σας παρακαλώ να καταλάβετε ότι είμαι ένας πολύ ασθενικός 83χρονος. Δεν είμαι σε θέση πια να κάθομαι μπροστά σε έναν υπολογιστή για ώρες και να γράφω άρθρα, ούτε καν επιστολές. Ακόμα και η ανάγνωση για λίγες ώρες την ημέρα μου είναι δύσκολη (Ακόμα και για αυτή τη σύντομη επιστολή, χρειάστηκα τη βοήθεια της Janet). Είμαι αναγκασμένος να περνώ μεγάλο μέρος του χρόνου μου στο κρεβάτι. Επομένως, δεν είμαι σε θέση να συνεχίσω εκτεταμένο θεωρητικό διάλογο με τον κ. Ocalan στο βαθμό που θα το ήθελα και στην καλύτερη περίπτωση μπορώ να παρέχω σύντομες μόνο και ελλιπείς απαντήσεις. Πολύ λυπάμαι για αυτή την απώλεια, αλλά ολοένα και περισσότερο συμβιβάζομαι με το αναπόφευκτο των γερατειών και

της θνητότητας.

Ο κ. Ocalan φαίνεται να θέλει να υπογραμμίσει το γεγονός ότι πρέπει να αντλεί γνώση και από άλλες διανοητικές πηγές εκτός από τις δικές μου, ιδιαίτερα της Μέσης Ανατολής. Διαβεβαιώστε τον ότι θα προβληματιζόμουν ιδιαίτερα εάν δεν αξιοποιούσε πλήρως και αυτές τις διαφορετικές πηγές.

Μεταφέρετε παρακαλώ στον κ. Ocalan τις θερμότερες ευχές μου. Προσδοκώ μια μέρα ο κουρδικός λαός να μπορέσει να δημιουργήσει μια ελεύθερη, ορθολογική κοινωνία που θα δώσει τη δυνατότητα να ανθίσει εκ νέου η οξύνοια αυτού του λαού. Είναι τυχεροί που έχουν έναν ηγέτη με τα χαρίσματα του κ. Ocalan να τους καθοδηγεί.

Με εγκάρδιους χαιρετισμούς,
Murray Bookchin

Διαμεσολαβητές Ocalan προς Bookchin

[10 Δεκεμβρίου 2004]

Αγαπητή Janet Biehl, αγαπητέ Murray Bookchin,

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι η ευγενική επιστολή σας με τα θετικά σχόλια για τον κ. Ocalan διαβάστηκε στο μεταξύ κατά τη 2^η γενική συνέλευση του Λαϊκού Συνεδρίου του Κουρδιστάν, το οποίο πραγματοποιήθηκε στα βουνά του Κουρδιστάν αυτό το καλοκαίρι, και έλαβε πολύ θετικές αντιδράσεις.

Οι συνθήκες φυλάκισης του κ. Ocalan δεν έχουν βελτιωθεί και μάλιστα οι δυνατότητες επικοινωνίας του με τον έξω κόσμο, ή ακόμα και με τους δικηγόρους και την οικογένειά του, έχουν τώρα περιοριστεί ακόμα περισσότερο. Επομένως, η ανταλλαγή σκέψεων μέσα από τα τείχη του κελιού της φυλακής του καθίσταται όλο και πιο δύσκολη. Ωστόσο, σε αρκετές από τις σπάνιες συναντήσεις με τους δικηγόρους του, προτείνει και πάλι τα βιβλία του Murray Bookchin, ειδικά το «Αστικοποίηση χωρίς Πόλεις».

Σας έχουμε ήδη στείλει μέρος του βιβλίου του που γράφτηκε το 2003, όπου αναφέρεται στην αναδιοργάνωση του κομουναλισμού στις κουρδικές πόλεις και τα κουρδικά χωριά. Στο τελευταίο βιβλίο του, το οποίο φέτος δημοσιεύτηκε στα τουρκικά, δίνει περισσότερη βάση στην άνοδο της ιεραρχίας στην ανθρώπινη κοινωνία και τονίζει τον πατριαρχικό χαρακτήρα του ιεραρχικού και ταξικού πολιτισμού. Παρουσιάζει ένα μοντέλο πολιτισμού που δεν εστιάζει μόνο στην ταξική πάλη, αλλά βλέπει τη «φυσική κοινωνία» ως τον αντίπαλο της ταξικής κοινωνίας διαχρονικά. Η «φυσική» κοινωνία εκδηλώνεται με τη μορφή εθνικών ομάδων, ταξικών κινήματων και θρησκευτικών και φιλοσοφικών συσπειρώσεων που υπερασπίζονται την ελευθερία τους. Κατά την άποψή του, η καθυπόταξη των γυναικών παίζει σημαντικότατο ρόλο στην καθυπόταξη ελεύθερων ατόμων. Δίνει επομένως μια ευρύτερη περιγραφή της διαδικασίας που οδηγεί στη δημιουργία του πατριαρχικού συστήματος.

Το βιβλίο περιλαμβάνει επίσης μια πολύ ξεκάθαρη κριτική του κλασικού δογματικού μαρξισμού, στον οποίο ο κ. Ocalan παραδέχεται ότι είχε προσκολληθεί για πάρα πολύ καιρό. Ασκεί ιδιαίτερα κριτική στην προσέγγιση του υπαρκτού σοσιαλισμού ως προς τη βία, την εξουσία και το κράτος. Μια επαναστατική ομάδα που δεν διαφέρει ριζικά από τους αντιπάλους της ως προς τα θέματα αυτά είναι καταδικασμένη να απορροφηθεί από το σύστημα, όπως και ο υπαρκτός σοσιαλισμός αφομοιώθηκε από τον καπιταλισμό.

Θεωρεί το κίνημα των γυναικών το πιο σημαντικό επαναστατικό κίνημα του 20^{ου} αιώνα, καθώς η ανάλυση που θέτει για τις διακρίσεις σε βάρος των γυναικών σε όλες τις σφαίρες της κοινωνίας και ειδικότερα των κοινωνικών επιστημών έχει αποκαλύψει πολύ περισσότερες από τις ουσιαστικές συγκρούσεις που αναδύονται στην κοινωνία από οποιαδήποτε άλλη σχολή σκέψης στο παρελθόν.

Στα έργα του, ο κ. Ocalan συχνά αναφέρεται σε ιδέες όπως οικολογική κοινωνία και ελευθεριακός κοινοτισμός, αν και

επισημαίνει διαφορετικά σημεία από εσάς, Murray Bookchin.

Αγαπητή Janet,

Από ό,τι γνωρίζουμε για τις εκδόσεις σας οι οποίες δυστυχώς δεν έχουν ακόμα μεταφραστεί στα τουρκικά, μπορεί κι εσείς να ενδιαφέρεστε για μια συζήτηση ή μια κριτική των απόψεων του κ. Ocalan. Ξέρουμε ότι είναι δεκτικός στην κριτική, ιδιαίτερα εφόσον οι δυνατότητές του να συζητά τις σκέψεις του είναι εξαιρετικά περιορισμένες λόγω της κράτησής του σε απομόνωση εδώ και έξι περίπου χρόνια.

Στο Κουρδιστάν, έχει αρχίσει να αναδύεται από τη δεκαετία του '80 ένα κίνημα γυναικών που σήμερα έχει πάρει σημαντικές διαστάσεις. Η εξέλιξη του κινήματος των γυναικών συνδέεται άμεσα με τον απελευθερωτικό αγώνα των Κούρδων και τις προσπάθειες του κ. Ocalan. Οι συζητήσεις του με το Κίνημα Κούρδων Γυναικών σχετικά με τη θέση των γυναικών στην κοινωνία τον έχουν επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό, ενώ οι σκέψεις του αποτελούν αντικείμενο έντονης συζήτησης εντός του κινήματος των γυναικών σήμερα.

Οι εξόριστες Κούρδες γυναίκες στην Ευρώπη ενδιαφέρονται έντονα για τη δημιουργία μιας γέφυρας που θα συνδέει τις συζητήσεις που γίνονται στα βουνά και τις πόλεις του Κουρδιστάν με τα κινήματα και τους ακτιβιστές σε άλλα μέρη του κόσμου. Το κίνημα Κούρδων γυναικών στη Γερμανία, όπου ζουν οι περισσότεροι εξόριστοι Κούρδοι, διοργάνωσε λοιπόν το Πρώτο Διεθνές Φεστιβάλ Γυναικών αυτό το καλοκαίρι, για να ανοίξει τη συζήτηση σχετικά με τις προοπτικές του κουρδικού απελευθερωτικού αγώνα και του ρόλου των γυναικών στην κοινωνία. Στις συζητήσεις σχετικά με την ειρήνη και τη βία κατά των γυναικών συμμετείχαν γυναίκες από διάφορες χώρες. Το σύνθημα του φεστιβάλ ήταν «Οι γυναίκες περνούν τα σύνορα και συσπειρώνονται!» Το 2005, το κεντρικό θέμα του 2^{ου} φεστιβάλ θα είναι η οικολογία. Θα θέλαμε να προσκαλέσουμε γυναίκες από όλες τις γωνιές του κόσμου και αναρωτιόμαστε εάν εσείς καταρχήν θα ενδιαφερόσασταν να συμμετέχετε στις συζητήσεις

μας.

Biehl προς διαμεσολαβητές Ocalan

[11 Δεκεμβρίου 2004]

Αγαπητή Uta Schneiderbanger και αγαπητέ Reimar Heider,

Με μεγάλη χαρά ακούσαμε ότι τα σχόλια του Murray Bookchin διαβάστηκαν στη δεύτερη γενική συνέλευση του Λαϊκού Συνεδρίου του Κουρδιστάν το περασμένο καλοκαίρι, ενώ προκαλεί ικανοποίηση το γεγονός ότι πολλοί Κούρδοι σήμερα βλέπουν θετικά τις ιδέες του.

Σας ευχαριστούμε πολύ για την επιστολή σας της 10^{ης} Δεκεμβρίου και σας παρακαλώ συγχωρήστε με για την καθυστερημένη απάντηση. Καθυστέρησα γιατί ο Murray είπε ότι ήθελε ο ίδιος να σας γράψει και πιστεύω ότι η επιθυμία του αυτή ήταν ειλικρινής, αλλά μέχρι τώρα η υγεία του δεν του το έχει επιτρέψει.

Για εμάς, η συνέχιση της αλληλογραφίας μαζί σας (όπως και με όλους τους άλλους) ήταν δύσκολη, καθώς η υγεία του Murray χειροτερεύει. Οι πόνοι λόγω οστεοαρθρίτιδας αυξάνονται. Παίρνει αναλγητικά βέβαια, αλλά είναι επιλογή του να περιορίζει τη χρήση τους ώστε να μην επηρεάζουν τις νοητικές λειτουργίες του. Βρίσκεται λοιπόν σε μια συνεχή μάχη με τον πόνο, πράγμα που του ρίχνει πολύ το ηθικό. Σύντομα, φτάνει τα 84 και συχνά νοιώθει ότι βρίσκεται σε σύγχυση, ανίκανος να κατανοήσει ακόμα και απλές συζητήσεις. Ως ο άνθρωπος που τον φροντίζει, αλλά και σύντροφός του, αυτό είναι ίσως το δυσκολότερο πράγμα που έχω να αντιμετωπίσω. Διατηρεί ωστόσο τη σωστή κρίση του, το πνεύμα του διατηρεί ακόμα τη ζεστασιά, την ανοιχτή φύση και την αγάπη, ενώ τον τελευταίο καιρό γοητεύεται ιδιαίτερα από τις ειδήσεις που ακούει για τους Κούρδους και τα κουρδικά ζητήματα. Έχετε γίνει για εκείνον ένας φάρος στα χρόνια της παρακμής του.

Με τιμά πολύ η πρόσκλησή σας να συμμετέχω στις συζητήσεις για την οικολογία με το Κίνημα Κούρδων Γυναικών. Πριν από

δεκαπέντε χρόνια περίπου έγραψα ένα βιβλίο που επέκρινε τον «οικοφεμινισμό» για την αντιδραστική φύση του. Από τότε, ο «οικοφεμινισμός» έχει εκλείψει από τον λόγο των κινημάτων (αν και ορισμένοι ακαδημαϊκοί από όσο καταλαβαίνω ακόμα αμφιταλαντεύονται σχετικά). Από τότε, δεν έχω εμπλακεί πολύ με το φεμινιστικό κίνημα, καθώς προτιμούσα να εργάζομαι ως υπέρμαχος της κοινωνικής οικολογίας.

Σήμερα, θα έλεγα ότι δεν έχω ιδιαίτερη πολιτική δράση, καθώς απασχολούμαι με τη φροντίδα του ηλικιωμένου Murray. Καθώς έχει αποσυρθεί από την πολιτική, έχω κι εγώ περιορίσει τις δραστηριότητές μου ώστε να μπορώ να τον φροντίζω. Επομένως, δεν νομίζω ότι θα μπορούσα να συμμετέχω στις συζητήσεις σας πολύ συχνά, ή να έχω κάποια ουσιαστική συμβολή. Σας ευχαριστώ πάντως για την πρόσκληση και εύχομαι οι συζητήσεις σας να είναι παραγωγικές.

Θα σας μεταφέρω άμεσα οτιδήποτε μπορέσει να γράψει ο Murray σε εσάς και στον Ocalan. Παρακαλώ δώστε του τους θερμότερους χαιρετισμούς μας.

Με εγκάρδιους χαιρετισμούς,
Janet Biehl
Burlington, Vermont

https://www.huffingtonpost.com/entry/syrian-kurds-murray-bookc_hinus5655e7e2e4b079b28189e3df

[Περιοδικό Βαβυλωνία #Τεύχος 18](#)